

Dosarul nr.3-3258/2020

Republica Moldova
HOTĂRÎRE
În numele Legii

16 septembrie 2021

mun. Chișinău

Judecătoria Chișinău (sediul Rîșcani)
Instanța compusă din
Președinte de ședință, judecător
Grefier

Vitalii Ciumac
Sandra Tocilă

examinînd în ședință de judecată publică acțiunea intentată la cererea de chemare în judecată în contencios administrativ depusă de Asociația Obștească Asociația Națională Copyright împotriva Agenției de Stat pentru Proprietatea Intelectuală cu participarea terțului Asociația Obștească Asociația Națională a Producătorilor de Fonograme și Interpreți din Republica Moldova privind contestarea actelor administrative,

A C O N S T A T A T :

Asociația Obștească Asociația Națională Copyright s-a adresat cu cererea de chemare în judecată nominalizată. În motivarea acțiunii a indicat că, Asociația Obștească Asociația Națională Copyright este Organizație de Gestiune Colectivă a drepturilor de autor și drepturilor conexe, care a fost înregistrată la Ministerul Justiției al Republicii Moldova în data de 21.09.2004. Asociația Obștească Asociația Națională Copyright este cea mai mare organizație de gestiune colectivă a drepturilor de autor din Republica Moldova.

Conform Deciziei Comisiei de Avizare a AGEPI nr.3/1566 din 20.09.2013, publicată în Monitorul Oficial nr. 216-220 din 04.10.2013, AO Copyright a fost avizată în calitate de organizație de gestiune colectivă (OGC) să gestioneze, de sine stătător sau în comun, în bază de acord, toate drepturile care i-au fost încredințate în gestiune, atât prin contract direct, cât și prin contracte de reprezentare.

Legalitatea avizării AN Copyright prin Decizia AGEPI nr.3/1566 a fost confirmată prin Decizia definitivă și irevocabilă a Curții Supreme de Justiție din 12.04.2017.

Prezenta cerere are drept obiectiv apărarea drepturilor reclamantului și a titularilor de drepturi de autor și conexe pe care AN Copyright îi reprezintă, cât și clarificarea pentru AGEPI a situației privind interpretarea și aplicarea corectă a unor acte legislative, ce țin de exercitarea din partea statului a funcțiilor de monitorizare, supraveghere și avizare asupra activității organizațiilor necomerciale din domeniul gestiunii colective a drepturilor patrimoniale de autor și conexe.

În vederea respectării procedurii prealabile menționează următoarele, la data de 28.09.2020 de către AN Copyright a fost depusă o petiție la sediul AGEPI, iar la data de 22-10-2020 a fost emis răspunsul AGEPI.

La data de 04-11-2020 de către AN Copyright a fost depusă o cerere prealabilă la sediul AGEPI, iar la data de 18.11.2020 de către AGEPI a fost emis răspunsul AGEPI.

Atît prin răspunsul la petiție cît și răspunsul la cererea prealabilă, acestea au fost respinse de către AGEPI, prin ce s-a constatat lipsa dorinței sincere a AGEPI de a respecta legislația în vigoare și drepturile titularilor de drepturi de autor și conexe reprezentați de AN Copyright.

În prezent AGEPI organizează consultări publice privind modificarea și completarea Legii nr.139/2010 în contextul necesității implementării Directivei 2014/26/CE privind gestiunea colectivă a drepturilor de autor și a drepturilor conexe și acordarea de licențe multiteritoriale pentru drepturile asupra operelor muzicale pentru utilizare Online pe piața internă (Directiva 2014/26/CE), conform Planului național de acțiuni pentru implementarea Acordului de Asociere Republica Moldova-Uniunea Europeană, aprobat prin Hotărîrea Guvernului nr.1472 din 30.12.2016.

Directiva 2014/26/CE prevede că informațiile contabile incluse în raportul anual de transparență sunt auditate de una sau mai multe persoane abilitate prin lege să auditeze conturi în conformitate cu Directiva 2006/43/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 17.05.2006 privind auditul legal al conturilor anuale și al conturilor consolidate, de modificare a Directivelor 78/660/CEE și 83/349/CEE ale Consiliului și de abrogare a Directivei 84/253/CEE a Consiliului. Raportul de audit, inclusiv rezervele exprimate în acesta, se reproduc integral în raportul anual de transparență (art.22).

Totodată, Directiva 2014/26/CE prevede că statele membre ar trebui să stabilească proceduri adecvate prin intermediul cărora să se poată monitoriza respectarea prezentei directive de către organismele de gestiune colectivă. Deși nu este adecvat ca această directivă să restricționeze alegerea autorităților competente de către statele membre, și nici decizia cu privire la caracterul ex ante sau ex post al controlului asupra OGC-urilor, ar trebui să se asigure că aceste autorități sunt capabile să se ocupe în mod eficient și în timp util de orice aspect pe care l-ar putea presupune aplicarea prezentei directive (pct.50).

Astfel, prin Directiva 2014/26/CE se prevede garantarea ca fiecare organism de gestiune colectivă (OGC) dispune de o funcție de supraveghere pentru monitorizarea permanentă a activităților și îndeplinirea de către persoanele care administrează activitatea organismului a îndatoririlor care le revin (art.9), iar în ceea ce privește raportarea situațiilor financiare, eficiența utilizării oricăror sume reținute Directiva 2014/26/UE se axează pe efectuarea unui audit, or raportul de audit constituie actul care elucidează toate întrebările ce țin de costul gestionării drepturilor și al altor servicii prestate de OGC titularilor de drepturi.

În acest context, este oportună constatarea faptului că Instrucțiunea privind Controlul Activității Organizațiilor de Gestiune Colectivă a Drepturilor Patrimoniale de Autor și/sau Conexe aprobată prin ordinul Directorului General AGEPI nr.169 din 22.08.2016, nu este una care se încadrează în prevederile legale, deoarece cum a probat mai sus, odată cu modificarea legislației această instrucțiune nu este în concordanță cu alte norme în vigoare.

În această ordine de idei, ținînd cont de faptul că Instrucțiunea privind Controlul Activității Organizațiilor de Gestiune Colectivă a Drepturilor Patrimoniale de Autor și/sau Conexe aprobată prin ordinul Directorului General AGEPI nr.169 din 22-08-2016 nu întrunește exigențele legislației în vigoare de a exista ca atare, nici ordinul Directorului General AGEPI nr.73 din 17-06-2020 cu privire la efectuarea controlului Activității Organizațiilor de Gestiune

Colectivă a Drepturilor Patrimoniale de Autor și/sau Conexa nu întrunește condițiile de validitate. Același lucru poate fi constatat și în privința notificării de control expediată în adresa AN Copyright. Se impune necesitatea anulării acestor acte neconforme cu legislația în vigoare și care intră în contradicție cu multe acte normative recent aprobate de Parlamentul Republicii Moldova, iar în vederea deblocării situației create, a iniția consultări publice cu OGC în vederea aprobării unei instrucțiuni de monitorizare a OGC și efectuare a monitorizării OGC în acest sens, care se va finaliza cu recomandările ce se impun în urma monitoringului.

Astfel, pe parcursul anilor 2014-2019 AGEPI, nu s-a conformat prevederilor Legii nr.114/2014 și în special art. 37 alin.2 și alin.3, de a prezenta Parlamentului propuneri privind punerea în concordanță a legislației cu Legea nr.114/2014 și în special de a pune în concordanță Legea nr.139/2010 art.51 alin.3, 4, 5 cu Legea nr.114/2014.

Mai mult ca atât, AGEPI a abuzat de art.51 alin.3, 4, 5 al Legii nr.139/2010, deși art.37 alin.2 a Legii nr.114/2014 indică clar că prevederile actelor normative se vor aplica în măsura în care nu contravin Legii nr.114/2014, iar art.51 alin.3, 4, 5 al Legii nr.139/2010 contravine Legii nr.114/2014 art.37 alin.2, iar mai nou art.51 alin.3,4,5 al Legii nr.139/2010 contravine și Legii nr. 86/2020 din 11.06.2020 cu privire la organizațiile necomerciale, deoarece art.51 alin.3,4,5 al Legii nr.139/2010 nu a fost adus în concordanță la timp cu Legea nr.114/2014.

În consecință, constată că, Instrucțiunea privind Controlul Activității Organizațiilor de Gestiune Colectivă a Drepturilor Patrimoniale de Autor și/sau Conexa aprobată prin ordinul Directorului General AGEPI nr.169 din 22-08-2016 are la bază art.51 alin.3,4,5 al Legii nr.139/2010 care e contrar legislației în vigoare, iar ordinul Directorului General AGEPI nr.73 din 17-06-2020 cu privire la efectuarea controlului Activității Organizațiilor de Gestiune Colectivă a Drepturilor Patrimoniale de Autor și/sau Conexa are la bază ordinul Directorului General AGEPI nr.169 din 22-08-2016 prin care a fost aprobată Instrucțiunea privind Controlul.

De asemenea, atrage atenția asupra faptului că AGEPI nu este înzestrat de legiuitor cu funcția de control prin prisma Legii nr.139/2010, Legii nr.114/2014 și a Legii nr.86/2020, ținând cont de faptul că în conformitate cu legislația în vigoare, inclusiv Legea nr.131 din 08.06.2012 privind controlul de stat, AGEPI nu are statutul unui organ de control și supraveghere.

Solicită partea reclamantă anularea ordinului Directorului General AGEPI nr.169 din 22-08-2016 prin care a fost aprobată Instrucțiunea privind Controlul Activității Organizațiilor de Gestiune Colectivă a Drepturilor Patrimoniale de Autor și/sau Conexa cu modificările ulterioare; anularea ordinului Directorului General AGEPI nr.73 din 17-06-2020 cu privire la efectuarea controlului Activității Organizațiilor de Gestiune Colectivă a Drepturilor Patrimoniale de Autor și/sau Conexa cu modificările (completările) ulterioare, a anexelor nr.1, nr.2, nr.3, și a notificării nr. 1035 din 18-06-2020 cu modificările ulterioare; obligarea Directorului General AGEPI să aprobe prin ordin Instrucțiunea de efectuare a monitorizării Activității Organizațiilor de Gestiune Colectivă a Drepturilor Patrimoniale de Autor și/sau Conexa.

În ședința de judecată reprezentantul reclamantului Asociația Obștească Asociația Națională Copyright, avocat în bază de mandat Sergiu Negruța a susținut pretențiile din cererea de chemare în judecată și a solicitat admiterea integrală a acestora.

În ședința de judecată reprezentantul reclamantului Asociația Obștească Asociația Națională Copyright, avocat în bază de mandat Alexandru Melnic a susținut pretențiile din cererea de chemare în judecată și a solicitat admiterea integrală a acestora.

În referință pârîtul Agenția de Stat pentru Proprietatea Intelectuală nu a recunoscut pretențiile din cererea de chemare în judecată depusă de Asociația Obștească Asociația Națională Copyright și a solicitat respingerea acesteia ca neîntemeiată din mai multe considerente.

Astfel, în susținerea poziției sale, indică pîrîtul că, prin eliberarea avizului în calitate de organizație de gestiune colectivă, AGEPI în numele statului își asumă pe parcurs gestionarea eficientă a drepturilor de autor și drepturilor conexe de către respectiva organizație. Concomitent, prin eliberarea avizului, AGEPI constată un fapt juridic prin întrunirea condițiilor relevante stabilite de Legea nr. 139/2010 pentru a activa și funcționa corespunzător, care permit acestor entități realizarea unui șir de drepturi și exercitarea unui șir de atribuții pe segmentul gestiunii colective.

Totodată, având în vedere că AGEPI activează în regim de putere publică și este autoritatea cu atribuții în domeniul dreptului de autor și drepturilor conexe, se consideră justificată atribuția AGEPI prevăzută expres în art. 51 alin. (3) - (5) din Legea nr. 139/2010 de a efectua controlul în raport cu activitatea acestora în calitate de organizații de gestiune colectivă.

Scopul controlului activității organizațiilor de gestiune colectivă din Republica Moldova constă în prevenirea încălcării regulilor de gestiune colectivă, responsabilizarea entităților supuse controlului, precum și asigurarea desfășurării unei activități transparente și eficiente de către respectivele organisme.

În esență, rolul controlului efectuat de către AGEPI este de a asigura o cât mai deplină conformitate a activității organizației de gestiune colectivă cu prevederile Legii nr. 139/2010, precum și de a garanta un nivel adecvat de protecție a intereselor titularilor dreptului de autor și drepturilor conexe.

În context, menționează că, efectuarea controlului funcționării unor atare entități nicidecum nu contravine prevederilor Legii nr.86/2020 cu privire la organizațiile necomerciale, precum și nici nu are drept scop lezarea drepturilor și libertăților relevante la caz și garantate de Constituția Republicii Moldova. Or, atât conform prevederilor actuale ale art.51 alin.3 - 5 din Legea nr.139/2010, controlul nu se realizează în raport cu calitatea de asociație obștească a respectivelor entități, dar în raport cu calitatea de organizație & gestiune colectivă. Este adevărat că până la atribuirea calității de organizație de gestiune colectivă, aceste entități urmează să fie înregistrate de organul de resort în calitate de asociații obștești fără scop lucrativ (Agenția Servicii Publice) și să activeze în baza statutelor proprii, însă controlul realizat de către AGEPI se referă doar la funcționarea lor pe segmentul gestiunii colective și corespunderea activării conform prevederilor Legii nr. 139/2010, fiind un control specific.

Reieșind din atribuțiile organizației de gestiune colectivă, chiar și statutul acesteia are și un conținut specific, mai amplu decât cel al unei asociații obștești. Drept urmare, reclamantul confundă caracterul special al normelor din Legea nr. 139/2010 în coraport cu reglementările Legii nr. 86/2020 cu privire la organizațiile comerciale pe acest segment.

Nu în ultimul rând, obiectivul controlului efectuat de către AGEPI se confundă de către reclamant cu controalele efectuate de către alte autorități publice, reieșind din competențele funcționale ale acestora, cum ar fi din domeniul fiscal sau organele de ocrotire a normelor de drept, precum și cu auditul situațiilor financiare. Respectiv, controlul realizat de către AGEPI nu se axează exclusiv pe aspectele de ordin financiar/contabil, dar și pe rapoartele anuale întocmite de directorul general, consiliul de administrare, contractele de gestiune a drepturilor încheiate ca titularii de drepturi, repertoriul gestionat, etc.

Relevă că atribuțiile AGEPI în calitate de autoritate administrativă centrală care gestionează domeniul dreptului de autor și drepturilor conexe sunt realizate strict în corespundere cu cadrul legal relevant, respectiv, în activitatea astfel desfășurată nu își arogă careva competențe improprii.

Menționează că prin Hotărârea Judecătorei Chișinău (sediul Râșcani) din 14.02.2018, menținută prin Decizia Curții de Apel Chișinău din 06.11.2019 și încheierea Curții Supreme de Justiție din 25.03.2020, cererea de chemare în judecată înaintată de către Asociația Obștească Asociația Drepturi de Autor și Conexa (AsDAC) împotriva AGEPI, intervenient accesoriu AN Copyright cu privire la contestarea actelor administrative a fost respinsă integral. Astfel, prin hotărârile definitive și irevocabile ale instanțelor judecătorești s-a constatat legalitatea Instrucțiunii privind controlul activității organizațiilor de gestiune colectivă a drepturilor patrimoniale de autor și/sau conexe, aprobată prin Ordinul Directorului general AGEPI nr.169 din 22.08.2016.

Drept urmare, ținând cont de prevederile legale menționate supra, Ordinul Directorului general al AGEPI nr.169 din 22.08.2016 prin care a fost aprobată Instrucțiunea privind controlul activității organizațiilor de gestiune colectivă a drepturilor patrimoniale de autor și/sau conexe nu se subscrie în categoria actelor administrative individuale.

Cu referire la pretenția de anulare a Ordinului Directorului general AGEPI nr. 73 din 17.06.2020 cu privire la efectuarea controlului activității organizațiilor de gestiune colectivă a drepturilor patrimoniale de autor și/sau conexe, cu modificările ulterioare, menționează că acesta are ca bază inclusiv prevederile art.51 alin.(3) din Legea nr. 139/2010, potrivit căreia AGEPI efectuează o dată pe an controlul general al activității organizației de gestiune colectivă. Acest aspect este confirmat de art. 1 alin. (2) din Legea nr. 86/2020 cu privire la organizațiile necomerciale, potrivit căreia prevederile prezentei legi nu se aplică organizațiilor care nu sunt înregistrate, instituțiilor publice, partidelor politice, sindicatelor, patronatelor, cultelor religioase și părților lor componente, precum și altor persoane juridice de drept public sau privat al căror mod de constituire și funcționare este reglementat de alte legi speciale. Respectiv, Ordinul Directorului general AGEPI nr. 73 din 17.06.2020, de altfel, ca și alte Ordine de acest gen, emise și în anii precedenți, conține inclusiv planul controlului activității organizațiilor de gestiune colectivă, aspect ce pune în aplicare prevederile art. 51 alin. (3) din Legea nr. 139/2010.

În ședința de judecată reprezentantul pârîtului Agenția de Stat pentru Proprietatea Intelectuală, reprezentat în bază de procură Rodica Popescu nu a susținut cererea de chemare în judecată și a solicitat respingerea acesteia din motivele invocate în referință.

În ședința de judecată reprezentantul terțului Asociația Obștească Asociația Națională a Producătorilor de Fonograme și Interpreți din Republica Moldova, reprezentat în bază de procură Marcel Oțel a susținut pretențiile din cererea de chemare în judecată și a solicitat admiterea integrală a acestora.

Audiind participanții la proces, studiind materialele cauzei, instanța de judecată ajunge la concluzia că cererea de chemare în judecată este una neîntemeiată și urmează a fi respinsă din următoarele considerente de fapt și de drept.

Conform prevederilor art.189 alin.1 și 2 din Codul Administrativ, orice persoană care revendică încălcarea unui drept al său prin activitatea administrativă a unei autorități publice poate înainta o acțiune în contencios administrativ. O acțiune în contencios administrativ poate fi înaintată și atunci când autoritatea publică nu a soluționat în termen legal o cerere.

Cercetînd înscrisurile anexate la materialele cauzei, instanța constată că, prin ordinul Directorului General AGEPI nr.169 din 22.08.2016 cu privire la aprobarea Instrucțiunii privind controlul activității organizațiilor de gestiune colectivă a drepturilor patrimoniale de autor și/sau conexe s-a aprobat Instrucțiunea privind controlul activității organizațiilor de gestiune colectivă a drepturilor patrimoniale de autor și/sau conexe, conform anexei. (f.d. 69-74)

Conform Ordinului nr.204 din 12.10.2017 cu privire la modificarea și completarea Instrucțiunii privind controlul activității organizațiilor de gestiune colectivă a drepturilor patrimoniale de autor și/sau conexe s-a dispus modificare și completarea Instrucțiunii privind controlul activității organizațiilor de gestiune colectivă a drepturilor patrimoniale de autor și/sau conexe, aprobată prin Ordinul Directorului General al AGEPI nr. 169 din 22.08.2016. (f.d. 75)

Totodată, prin Ordinul directorului AGEPI nr.73 din 17.06.2020 cu privire la efectuarea controlului activității organizațiilor de gestiune colectivă a drepturilor patrimoniale de autor și/sau conexe, s-a dispus:

1. Se creează Comisia de control a activității organizațiilor de gestiune colectivă a drepturilor patrimoniale de autor și/sau conexe și se aprobă componența nominală a acesteia, conform anexei

2. Se aprobă:

1) obiectivele controlului, conform anexei nr. 2;

2) planul de control al activității organizațiilor de gestiune colectivă, conform anexei nr. 3.

3. Direcția drept de autor (dna R. Popescu) va asigura respectarea procedurii de control conform Instrucțiunii privind controlul activității organizațiilor de gestiune colectivă a drepturilor patrimoniale de autor și/sau conexe, aprobată prin Ordinul Directorului General nr. 169 din 22.08.2016.

4. Serviciul Audit Intern (dl A. Luțcan) va acorda consiliere Comisiei de control la evaluarea procesului de colectare, repartizare și plată a remunerației de autor.

5. Direcția management instituțional (dl V. Ursu) va asigura deplasarea membrilor Comisiei de control la sediile organizațiilor de gestiune colectivă și publicarea pe pagina web a AGEPI a actelor de control întocmite de către Comisia de control.

6. Se abrogă Ordinele Directorului General al AGEPI nr. 54 din 25.03.2019 și nr. 129 din 29.08.2019 cu privire la efectuarea controlului activității organizațiilor de gestiune colectivă a drepturilor patrimoniale de autor și/sau conexe.(f.d.76-77)

La data de 28.09.2020 de către AN Copyright a fost depusă o petiție la sediul AGEPI, solicitând anularea ordinului Directorului General AGEPI nr.169 din 22-08-2016 prin care a fost aprobată Instrucțiunea privind Controlul Activității Organizațiilor de Gestiune Colectivă a Drepturilor Patrimoniale de Autor și/sau Conexe cu modificările ulterioare; inițierea consultărilor publice cu privire la deblocarea situației și aprobarea unei Instrucțiuni de Monitorizare a activității organizațiilor de gestiune colectivă a drepturilor patrimoniale de autor și/sau conexe, anularea ordinului Directorului General AGEPI nr.73 din 17-06-2020 cu privire la efectuarea controlului Activității Organizațiilor de Gestiune Colectivă a Drepturilor Patrimoniale de Autor și/sau Conexe cu modificările (completările) ulterioare, a anexelor nr.1, nr.2, nr.3, și a notificării nr. 1035 din 18-06-2020 cu modificările ulterioare;(f.d.17-20)

În temeiul răspunsului nr.1718 din 22.10.2020, AGEPI a respins ca neîntemeiate solicitările AN Copyright. (f.d. 21-22)

Nefiind de acord cu răspunsul enunțat, AN Copyright a solicitat de la AGEPI emiterea actului administrativ Directorului General AGEPI nr.169 din 22-08-2016 prin care a fost aprobată Instrucțiunea privind Controlul Activității Organizațiilor de Gestiune Colectivă a Drepturilor Patrimoniale de Autor și/sau Conexe cu modificările ulterioare; inițierea consultărilor publice cu privire la deblocarea situației și aprobarea unei instrucțiuni de Monitorizare a activității Activității Organizațiilor de Gestiune Colectivă a Drepturilor Patrimoniale de Autor și/sau Conexe; emiterea actului administrativ cu privire la retragerea fie revocarea ordinului Directorului General AGEPI nr.73 din 17.06.2020 cu privire la efectuarea controlului Activității

Organizațiilor de Gestiune Colectivă a Drepturilor Patrimoniale de Autor si/sau Conexa cu modificările (completările) ulterioare, a anexelor nr.1, nr.2, nr.3, și a notificării nr. 1035 din 18.06.2020 cu modificările ulterioare (completările); emiterea unui ordin de către Directorul General AGEPI privind efectuarea monitorizării activității Organizațiilor de Gestiune Colectivă a Drepturilor Patrimoniale de Autor și/sau Conexa eu expedierea notificării de efectuare a Monitorizării Organizațiilor de Gestiune Colectivă a Drepturilor Patrimoniale de Autor si/sau Conexa.(f.d.23-26)

În temeiul răspunsului nr.1869 din 18.11.2019, AGEPI a respins cererea depusă de AN Copyright ca fiind una neîntemeiată. (f.d. 27-28)

Cu privire la pretenția reclamantului privind anularea ordinului Directorului General AGEPI nr.169 din 22.08.2016 prin care a fost aprobată Instrucțiunea privind Controlul Activității Organizațiilor de Gestiune Colectivă a Drepturilor Patrimoniale de Autor și/sau Conexa cu modificările ulterioare, instanța reține următoarele:

Conform art. 5 alin.1 din Legea nr.114 din 03.07.2014 cu privire la Agenția de Stat pentru Proprietatea Intelectuală, oficiul național de proprietate intelectuală este Agenția de Stat pentru Proprietatea Intelectuală (denumită în continuare AGEPI), care își exercită funcțiile și atribuțiile stabilite de prezenta lege și de alte acte normative, asigură implementarea strategiilor de dezvoltare a domeniului proprietății intelectuale și monitorizează respectarea legislației în acest domeniu.

Conform art.7 alin.2 lit.h) din Legea nr.114 din 03.07.2014 cu privire la Agenția de Stat pentru Proprietatea Intelectuală, AGEPI are atribuția să elaboreze și să aprobe regulamente și instrucțiuni, formulare-tip și alte acte de procedură necesare executării prevederilor legislației în domeniul proprietății intelectuale;

Conform art.59 din Legea nr.317 din 18.07.2003 privind actele normative ale Guvernului și ale altor autorități ale administrației publice centrale și locale, modificarea actului normativ constă în schimbarea expresă a textului unor puncte ori alineate ale acestuia și în redarea lor într-o nouă formulare.

Conform art.62 alin.1 din din Legea nr.317 din 18.07.2003, privind actele normative ale Guvernului și ale altor autorități ale administrației publice centrale și locale, modificarea sau completarea unui act normativ este admisă numai dacă nu se afectează concepția generală ori caracterul unitar al acelu act sau dacă nu privește întreaga ori cea mai mare parte a reglementării în cauză. în caz contrar, actul se înlocuiește cu o nouă reglementare, urmînd să fie în întregime abrogate.

Astfel, instanța atestă, că în scopul monitorizării activității organizațiilor de gestiune colectivă și a verificării modului de respectare de către acestea a prevederilor legale în domeniul dreptului de autor și drepturilor conexa, în temeiul art. 4, alin. (1), lit. h) și art. 51 din Legea nr.139/2010, precum și art.7 alin.2 lit. h) din Legea nr.114/2014, prin Ordinul Directorului General al AGEPI nr.169 din 22.08.2016, a fost aprobată Instrucțiunea nr. 169/2016 privind controlul activității organizațiilor de gestiune colectivă a drepturilor patrimoniale de autor și/sau conexa.

Mai mult, instanța reține că, prin Hotărârea Judecătorei Chișinău, sediul Râșcani din 14.02.2018, menținută prin Decizia Curții de Apel Chișinău din 06.11.2019 și încheierea Curții Supreme de Justiție din 25.03.2020, cererea de chemare în judecată înaintată de către Asociația Obștească Asociația Drepturi de Autor și Conexa (AsDAC) împotriva AGEPI, intervenient accesoriu AN COPYRIGHT cu privire la contestarea actelor administrative a fost respinsă integral.

Astfel, prin hotărârile definitive și irevocabile ale instanțelor judecătorești s-a constatat legalitatea pct.13 și pct.33 din Instrucțiunea privind controlul activității organizațiilor de gestiune colectivă a drepturilor patrimoniale de autor și/sau conexe, aprobată prin Ordinul Directorului general AGEPI nr. 169 din 22.08.2016.

Corespunzător, instanța relevă că, Instrucțiunea nr.169/2016 privind controlul activității organizațiilor de gestiune colectivă a drepturilor patrimoniale de autor și/sau conexe a fost adoptată de către AGEPI ca instituție publică aflată în subordinea Guvernului, care are în atribuții să elaboreze și să aprobe regulamente și instrucțiuni, în domeniul protecției juridice a proprietății intelectuale privind drepturile de proprietate industrială, dreptul de autor și drepturile conexe, ceea ce indică asupra necesității respingerii pretențiilor reclamantului pe aceste capete de cerere or instanța de judecată nu are competențe să anuleze, să modifice sau să abroge un punct sau un act normativ în întregime, această atribuție fiind deferită în competența exclusivă a AGEPI.

În aceeași ordine de idei, instanța conchide asupra necesității respingerii ca fiind neîntemeiată și pretenția reclamantului privind obligarea Directorului General AGEPI să aprobe prin ordin Instrucțiunea de efectuare a monitorizării Activității Organizațiilor de Gestiune Colectivă a Drepturilor Patrimoniale de Autor și/sau Conexe, or instanța a constatat asupra legalității Instrucțiunii nr.169/2016 privind controlul activității organizațiilor de gestiune colectivă a drepturilor patrimoniale de autor și/sau conexe.

Totodată, se atestă că, prin Instrucțiunea nr.169/2016 privind controlul activității organizațiilor de gestiune colectivă a drepturilor patrimoniale de autor și/sau conexe se conferă aceleași atribuții de monitorizare a Activității Organizațiilor de Gestiune Colectivă a Drepturilor Patrimoniale de Autor și/sau Conexe, obligarea pîrîtului la care acțiuni administrative de către instanța de judecată este inadmisibilă.

Cu privire la pretenția reclamantului privind anularea ordinului Directorului General AGEPI nr.73 din 17.06.2020 cu privire la efectuarea controlului Activității Organizațiilor de Gestiune Colectivă a Drepturilor Patrimoniale de Autor și/sau Conexe cu modificările (completările) ulterioare, a anexelor nr.1, nr.2, nr.3, și a notificării nr. 1035 din 18.06.2020 cu modificările ulterioare, instanța reține următoarele:

Conform art. 6 alin. (1) din Legea nr. 114/2014 cu privire la Agenția de Stat pentru Proprietatea Intelectuală, AGEPI este o autoritate administrativă centrală în subordinea Guvernului, responsabilă de promovarea și realizarea activităților în domeniul protecției juridice a proprietății intelectuale privind drepturile de proprietate industrială, dreptul de autor și drepturile conexe.

Conform art. 7 alin. (2) lit. s) din Legea nr. 139/2010 privind dreptul de autor și drepturile conexe, AGEPI avizează, monitorizează și supraveghează activitatea organizațiilor de gestiune colectivă a dreptului de autor și/sau a drepturilor conexe.

Conform art.51 alin.1-5 din Legea nr.139 din 02.07.2010 privind dreptul de autor și drepturile conexe, monitorizarea activității organizațiilor de gestiune colectivă este exercitată de AGEPI.

(2) În acest scop, organizațiile de gestiune colectivă prezintă AGEPI:

- a) statutul și regulamentele lor, cu toate modificările și completările la acestea;
- b) acordurile bilaterale și multilaterale încheiate cu organizațiile de gestiune colectivă străine;
- c) hotărârile adunării generale;

d) bilanțul anual, rapoartele anuale privind remunerația achitată, cu specificarea pentru fiecare titular al drepturilor de autor și al drepturilor conexe în parte, rezultatele auditului intern și extern, în cazul efectuării lui;

e) informația referitor la persoanele împuternicite să le reprezinte;

f) alte documente indispensabile pentru a verifica corespunderea activității organizației cu prevederile prezentei legi și ale altor acte normative.

(3) AGEPI efectuează o dată pe an controlul general al activității organizației de gestiune colectivă. Totuși, în perioada dintre două controale generale anuale, AGEPI are dreptul să efectueze controale speciale în baza sesizărilor înaintate de titularii de drepturi, inclusiv de membrii organizației, și de utilizatori, sau parvenite din alte surse relevante, care conțin informații ce produc dubii rezonabile cu privire la corespunderea activității organizației cu prevederile prezentei legi, ale altor acte normative relevante și ale statutelor proprii. În cadrul controalelor efectuate de AGEPI, organizația de gestiune colectivă controlată este obligată să pună la dispoziția AGEPI orice documente și informații solicitate și să prezinte copii de pe acestea, dacă sînt solicitate.

(4) În urma fiecărui control menționat la alin. (3), AGEPI întocmește acte de control în care indică, atunci cînd e cazul, dispozițiile prevăzute la alin. (5). Organizația de gestiune colectivă este obligată să examineze actul de control și să informeze AGEPI, în termenele stabilite, despre măsurile întreprinse pentru anihilarea încălcărilor în cazul depistării lor.

(5) Dacă în urma controlului se constată că organizația de gestiune colectivă nu mai îndeplinește condițiile ori nu activează în conformitate cu prezenta lege și cu alte acte normative relevante, AGEPI atenționează organizația în privința neregulilor constatate, acordîndu-i un termen rezonabil pentru a aduce activitatea sa în concordanță cu legislația în vigoare. În cazul în care organizația de gestiune colectivă nu se conformează acestei dispoziții, AGEPI poate solicita suspendarea activității acesteia în conformitate cu prevederile legislației privind asociațiile obștești.

Prin Ordinul directorului AGEPI nr.73 din 17.06.2020 cu privire la efectuarea controlului activității organizațiilor de gestiune colectivă a drepturilor patrimoniale de autor și/sau conexe, s-a dispus crearea Comisiei de control a activității organizațiilor de gestiune colectivă a drepturilor patrimoniale de autor și/sau conexe și se aprobă componența nominală a acesteia, conform anexei.

Instanța de judecată atestă că, atribuția de avizare a unei organizații de gestiune colectivă este în strînsă corelare cu atribuția de monitorizare, supraveghere și control al respectivei entități.

Astfel, prin eliberarea avizului în calitate de organizație de gestiune colectivă, AGEPI în numele statului își asumă pe parcurs gestionarea eficientă a drepturilor de autor și drepturilor conexe de către respectiva organizație.

Totodată, prin eliberarea avizului, AGEPI constată un fapt juridic prin întrunirea condițiilor relevante stabilite de Legea nr.139/2010 pentru a activa și funcționa corespunzător, care permit acestor entități realizarea unui șir de drepturi și exercitarea unui șir de atribuții pe segmentul gestiunii colective.

Având în vedere că AGEPI activează în regim de putere publică și este autoritatea cu atribuții în domeniul dreptului de autor și drepturilor conexe, se consideră justificată atribuția AGEPI prevăzută expres în art.51 alin.3 - 5 din Legea nr.139/2010 de a efectua controlul în raport cu activitatea acestora în calitate de organizații de gestiune colectivă.

La fel, instanța reține că, scopul controlului activității organizațiilor de gestiune colectivă din Republica Moldova constă în prevenirea încălcării regulilor de gestiune colectivă, responsabilizarea entităților supuse controlului, precum și asigurarea desfășurării unei activități transparente și eficiente de către respectivele organisme.

Astfel, în esență, rolul controlului efectuat de către AGEPI este de a asigura o cât mai deplină conformitate a activității organizației de gestiune colectivă cu prevederile Legii nr. 139/2010, precum și de a garanta un nivel adecvat de protecție a intereselor titularilor dreptului de autor și drepturilor conexe.

Instanța de judecată nu poate reține și respinge ca fiind neîntemeiate alegațiile reclamantului precum că, efectuarea controlului funcționării unor atare entități contravine prevederilor Legii nr. 86/2020 cu privire la organizațiile necomerciale, precum și are drept scop lezarea drepturilor și libertăților relevante la caz și garantate de Constituția Republicii Moldova or, se constată că, conform prevederilor actuale ale art. 51 alin. (3) - (5) din Legea nr. 139/2010, controlul nu se realizează în raport cu calitatea de asociație obștească a respectivelor entități, dar în raport cu calitatea de organizație de gestiune colectivă.

Acest aspect este confirmat de art.1 alin.2 din Legea nr.86/2020 cu privire la organizațiile necomerciale, potrivit căruia prevederile prezentei legi nu se aplică organizațiilor care nu sunt înregistrate, instituțiilor publice, partidelor politice, sindicatelor, patronatelor, cultelor religioase și părților lor componente, precum și altor persoane juridice de drept public sau privat al căror mod de constituire și funcționare este reglementat de alte legi speciale.

Subsevent, se atestă că, controlul realizat de către AGEPI se referă doar la funcționarea lor pe segmentul gestiunii colective și corespunderea activării conform prevederilor Legii nr. 139/2010, fiind un control specific, iar reieșind din atribuțiile organizației de gestiune colectivă, chiar și statutul acesteia are și un conținut specific, mai amplu decât cel al unei asociații obștești.

Drept urmare, reclamantul confundă caracterul special al normelor din Legea nr. 139/2010 în coraport cu reglementările Legii nr.86/2020 cu privire la organizațiile comerciale pe acest segment, or obiectivul controlului efectuat de către AGEPI se confundă de către reclamant cu controalele efectuate de către alte autorități publice, reieșind din competențele funcționale ale acestora, cum ar fi din domeniul fiscal sau organele de ocrotire a normelor de drept, precum și cu auditul situațiilor financiare.

Respectiv, controlul realizat de către AGEPI nu se axează exclusiv pe aspectele de ordin financiar/contabil, dar și pe rapoartele anuale întocmite de directorul general, consiliul de administrare, contractele de gestiune a drepturilor încheiate ca titularii de drepturi, repertoriul gestionat, etc.

Instanța relevă că, atribuțiile AGEPI în calitate de autoritate administrativă centrală care gestionează domeniul dreptului de autor și drepturilor conexe sunt realizate strict în corespundere cu cadrul legal relevant, respectiv, în activitatea astfel desfășurată nu își arogă careva competențe improprii.

Prin urmare, reieșind din atribuțiile conferite pîrîtului, instanța constată asupra legalității și temeiniciei Ordinului Directorului general AGEPI nr.73 din 17.06.2020, or instanța a constatat cu certitudine că, acesta are ca bază inclusiv prevederile art. 51 alin. (3) din Legea nr. 139/2010, potrivit căroră AGEPI efectuează o dată pe an controlul general al activității organizației de gestiune colectivă.

Conform art. 224 alin.1 lit.f) din Codul administrativ, examinînd acțiunea în contencios administrativ în fond, instanța de judecată adoptă una dintre următoarele hotărîri: respinge

acțiunea ca fiind neîntemeiată, dacă nu sînt îndeplinite condițiile de adoptare a unei hotărîri prevăzute la lit. a)–e).

În acest sens instanța de judecată, reieșind din circumstanțele de fapt constatate supra, coroborate cu normele de drept relevante situației din speță, consideră necesar a respinge ca neîntemeiată cererea de chemare în judecată în contenciosul administrativ privind anularea ordinului Directorului General AGEPI nr.73 din 17.06.2020 cu privire la efectuarea controlului Activității Organizațiilor de Gestiune Colectivă a Drepturilor Patrimoniale de Autor și/sau Conexa cu modificările (completările) ulterioare, a anexelor nr.1, nr.2, nr.3, și a notificării nr. 1035 din 18.06.2020 cu modificările ulterioare, or pârâtul prin argumentele și probele anexate la materialele cauzei a demonstrat în ședința de judecată legalitatea acțiunilor sale.

În temeiul celor expuse și conform art.224 alin.1 lit.f) din Codul administrativ, art. 6 alin. (1), art. 5 alin.1, art.7 alin.2, lit. h) din Legea nr.114 din 03.07.2014 cu privire la Agenția de Stat pentru Proprietatea Intelectuală, art.59, art.62 din Legea nr.317 din 18.07.2003 privind actele normative ale Guvernului și ale altor autorități ale administrației publice centrale și locale, art. 7 alin. (2) lit. s), art.51 alin.1-5 din Legea nr. 139/2010 privind dreptul de autor și drepturile conexe, instanța de judecată,

H O T Ă R Ă Ș T E :

Se respinge cererea de chemare în judecată în contencios administrativ depusă de Asociația Obștească Asociația Națională Copyright împotriva Agenției de Stat pentru Proprietatea Intelectuală cu participarea tertului Asociația Obștească Asociația Națională a Producătorilor de Fonograme și Interpreți din Republica Moldova privind contestarea actelor administrative, ca neîntemeiată.

Hotărîrea cu drept de apel la Curtea de Apel Chișinău în termen de 30 zile de la pronunțarea dispozitivului, prin intermediul Judecătoriei Chișinău (sediul Rîșcani).

Președinte de ședință, judecător

Vitalii Ciumac